

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu zlaté 5 000 Kč mince
„Městská památková rezervace Cheb“

V Praze v lednu 2020

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu zlaté 5 000 Kč mince
Městská památková rezervace Cheb

- 1) Česká národní banka vypisuje cenu nejhodnotnějším návrhům zlaté 5 000 Kč mince, která bude vydána v roce 2021.
- 2) Vypsání ceny se řídí ustanoveními § 2887- 2889 občanského zákoníku o vypsání ceny.
- 3) Cena bude udělena nejhodnotnějším a technickým podmínkám vyhovujícím návrhům.

Během let 2021 – 2025 bude vydáno v rámci cyklu celkem deset zlatých mincí v hodnotě 5 000 Kč připomínajících význačné „Městské památkové rezervace“ (příloha podmínek vypsání ceny). První mince cyklu bude věnována městu Cheb.

Hlavní technickou podmínkou je odevzdání kruhového návrhu provedeného v sádře (lící a rubová strana samostatně) o průměru 190 - 200 mm (bezpodmínečný požadavek mincovny - překročení je důvodem k vyloučení z hodnocení) v patřičné síle, aby snesl manipulaci bez upevnění na podložku. Každý návrh musí být označen značkou (heslem vyjádřeným slovně, popř. číselně; kreslené značky jsou nepřípustné) na spodní straně sádrového kotouče, a to stejnou pro lící i rubovou součást návrhu mince. Návrhy musejí být předkládány v definitivní podobě; to znamená, že po technické stránce musejí být po drobných úpravách podle požadavků mincovny způsobilé k ražbě. Zásadní podmínkou je, aby pod jednou značkou byl předložen kompletní návrh mince, tj. aby obsahoval alespoň jednu lící a jednu rubovou stranu.

Mincovní pole musí mít tvar dutého zrcadla s nejnižším bodem uprostřed modelu, které se směrem k okrajům zvyšuje, což je podmínkou pro příznivou charakteristiku tečení materiálu. Technický výkres geometrie modelovací formy je uveden v příloze (str. 20). Maximální výška plastiky (reliéfu) ve středové části modelů je 1,8 mm. Plastika musí pokrývat nejméně 50 % plochy mincovního pole; plošné proporce plastiky na jedné straně musí odpovídat plošným proporcím plastiky druhé strany. Při modelaci plastiky je nutné zohlednit její rozmístění v mincovním poli. Masivní a vysoká plastika na jedné straně vyžaduje nižší plastiku na protilehlé ploše druhé strany a naopak.

- 4) Na lící straně je nutno umístit v opisu (při obvodu mince) nebo v nápisu (řádcích) název státu „ČESKÁ REPUBLIKA“ a text „MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE“, označení nominální hodnoty „5000 Kč“ a kompozici tří zemských znaků. Postavení zemských znaků se řídí obecnými heraldickými zásadami (český lev na čestném místě uprostřed při horizontálním, popř. nahoře při vertikálním umístění znaků, z pohledu pozorovatele je moravská orlice umístěná vlevo, slezská orlice umístěná vpravo, orlice vlevo nesmí otáčet hlavu do středu mince). Při případné stylizaci nesmí dojít k nečitelnosti či nechtěnému karikování heraldických zvířat, nebo k záměně za jiná heraldická zvířata. Zemské znaky nemusejí vzhledem k velikosti mincovního pole zaujímat celou plochu, musejí však být umístěny v její horní části.

Vyobrazení státního znaku (pro ujasnění jednotlivých heraldických zvířat) je připojeno v příloze k těmto podmínkám. Vzhledem k tomu, že jde o kompozici zemských znaků, nikoliv čtyř heraldických zvířat ze státního znaku ČR, neměla by heraldická zvířata být umístěna ve společném štítu.

Lícni stranu je vhodné podle úvahy výtvarníka doplnit o případný motiv, navazující na rubovou stranu. Na místě, kde by podle mínění autora měla být značka mincovny, bude umístěno kolečko o průměru 8 - 10 mm (propočteno na model o průměru 190 - 200 mm).

Na rubové straně je nutno zobrazit motiv vztahující se k městské památkové rezervaci Cheb, nápis nebo opis „MĚSTO CHEB“ a letopočet ražby „2021“. Na místě, kde by měla být autorská značka, umístí výtvarník čtvereček o velikosti 8 x 8 až 10 x 10 mm (propočteno na model o průměru 190 - 200 mm).

Řešením hrany se výtvarník nemusí zabývat.

Mince bude ražena ze zlata o ryzosti 999,9, její průměr bude 28 mm a hrubá hmotnost 15,55 g. Mince bude ražena také ve špičkové kvalitě, u níž se zvlášť dobře docílí vrcholný lesk i v drobných ploškách proti matovému reliéfu. K této okolnosti by měli účastníci soutěže přihlídnout. Autoři návrhů mohou shlédnout vzorové modely pamětních mincí po předchozí dohodě se sekretářkou komise, tel. 224 413 409.

5) **Návrhy ucházející se o cenu musejí být odevzdány nebo odeslány poštou nejpozději do pátku 20. března 2020 na adresu:**

a) pro poštovní styk

Česká národní banka

Sekce peněžní

Na příkopě 28

115 03 Praha 1

b) pro osobní doručení mimo den uzávěrky

Česká národní banka - podatelna

vchod ze Senovážné ulice,

na dveřích proti vchodu mezi turnikety jsou uvedena telefonní čísla, na která je nutno volat a uvést, že jde o odevzdání sádrového modelu.

Doba příjmu: 7.00 až 17.00, v pátek 7.00 až 15.00 hod.

c) pro osobní doručení v den uzávěrky

Česká národní banka, vchod ze Senovážné ulice, salónek pro návštěvy (chodba vpravo za vchodem)

Doba příjmu: 10.00 až 12.00 hod.

Ke každému návrhu musí být připojena zalepená obálka označená stejnou soutěžní značkou (heslem) jako na modelech. Obálka musí obsahovat lístek se jménem autora návrhu, jeho adresou, telefonním číslem, případně e-mailem, bankovním spojením a shodnou značkou jako na obálce.

Návrhy odeslané poštou musejí být avizovány e-mailem na adresu sarka.vicherova@cnb.cz nebo telefonicky na číslo uvedené v bodech 4 a 6. V oznámení je nutno uvést podací číslo odesílajícího poštovního úřadu. Návrhy musejí být zaslány v obalech pro křehké zásilky odpovídajících přepravním pravidlům pošty. Zásilky musejí být na vnějším obalu označeny „Soutěž na zlatou minci město Cheb“. Zásilky doručené osobně do ČNB musejí být rovněž řádně zabaleny, aby nemohlo dojít k jejich poškození; zásilky předávané na podatelnu je nutno označit „Soutěž na zlatou minci město Cheb“.

6) Návrhy zhodnotí Komise pro posuzování návrhů na české peníze. Předsedou komise je zástupce České národní banky, členy komise jsou renomovaní výtvarníci, medailéři, teoretici výtvarného umění, učitelé uměleckých škol a zástupce mincovny. Jednotlivých zasedání se zúčastňují odborní poradci v příslušném oboru. Komisi svolává Česká národní banka jako vypisovatelka ceny. Administrativní práce pro komisi zajišťuje sekretářka komise, Ing. Šárka Vicherová, zaměstnankyně sekce peněžní České národní banky, tel. 224 413 409.

7) Pro nejhodnotnější návrhy se stanoví tyto ceny:

I. cena   80 000,- Kč

II. cena   60 000,- Kč

III. cena   40 000,- Kč

Kromě cen může komise udělit režijní příspěvek autorům, jejichž návrh byl vyřazen v prvním kole hlasování, a odměnu autorům, jejichž návrh postoupil do druhého nebo třetího kola hlasování. Počet těchto příspěvků a odměn a jejich výše jsou závislé na počtu předložených návrhů a na jejich umělecké a technické úrovni. Ceny, odměny a režijní příspěvky vyplatí Česká národní banka do 30 dnů od výroku komise.

V případě, že žádný z předložených návrhů nebude splňovat podmínky pro udělení cen, může komise vyzvat vybrané autory k úpravě předložených návrhů podle připomínek komise. Vybraní autoři v případě předložení upraveného návrhu obdrží vyzývací odměnu a vítězný návrh získá I. cenu ve výši 80 000 Kč.

Ceny a odměny vyšší než 10 000 Kč budou podle § 36 odst. 2 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, sníženy o daň z příjmů ve výši 15 %.

8) Výběr návrhů pro realizaci provádí bankovní rada České národní banky. Bankovní rada není vázána názorem komise, k realizaci však může být vybrán pouze návrh, kterému byla udělena některá z cen, nebo návrh z užší výzvy výtvarníků.

Autorovi, jehož návrh bude realizován (líc i rub), bude vyplacena autorská odměna za převod oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví a výtvarnou spolupráci při realizaci, v celkové částce 60 000 Kč, a to na základě licenční smlouvy s autorem uzavřené. Neprijme-li autor, jehož návrh bude vybrán k realizaci, návrh licenční smlouvy do 15 dnů poté, co mu bude doručen, vyhrazuje si ČNB právo zahájit jednání o realizaci s autorem jiného návrhu. V případě kombinace lící a rubové strany dvou autorů obdrží každý autor polovinu uvedené částky.

Autor návrhu vybraného k realizaci je povinen na hraně sádrových modelů vyznačit tzv. ražební postavení, tj. vzájemnou polohu lícové a rubové strany.

Bude-li nutno provést na přijatém návrhu úpravy, je autor povinen provést je bezplatně ve spolupráci s určenou mincovnou a za tím účelem se na vyzvání do mincovny dostavit. Náklady na jízdné spojené s cestou autora do mincovny budou hrazeny Českou národní bankou zvlášť po předložení příslušných dokladů. Jestliže by autor návrhu vybraného k realizaci nemohl provést či dokončit z jakéhokoliv důvodu definitivní úpravy ve stanovené době, má Česká národní banka právo nechat úpravy provést jiným výtvarníkem nebo zadat k realizaci jiný návrh.

Po realizaci návrhu obdrží autor autorský odražek lící a rubové strany mince z obecného kovu označený číslem 1.

Pokud nebude mince realizována vůbec, obdrží výtvarník, který v soutěži získal I. cenu, k této ceně částku 20 000 Kč. Pokud bude realizován jiný návrh než ten, kterému byla udělena I. cena, dostane autor návrhu, který získal I. cenu, částku 20 000 Kč.

- 9) Autorské právo k oceněným návrhům zůstává nedotčeno. Návrhy, které obdržely ceny nebo byly odměněné alespoň částkou 10 000 Kč, se stávají vlastnictvím České národní banky.

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
sekce peněžní

Ing. Josef Ducháček
ředitel sekce

JUDr. Jaroslav Moravec, Ph.D.
předseda komise

Městská památková rezervace Cheb

Městská památková rezervace je vybraná část historického jádra Chebu s dochovanými budovami (nebo jejich soubory) a městskou infrastrukturou (kašnami, sochami apod.) bez výrazněji rušivých stavebních zásahů z nové doby, jež je proto na základě podrobného uměleckohistorického průzkumu vhodné chránit. Chráněny jsou nejen jednotlivé stavby, ale i historický půdorys, urbanistická struktura, panorama apod. Historické jádro města Cheb bylo v roce 1981 vyhlášeno městskou památkovou rezervací (dále jen „MPR“).

Cheb i celé Chebsko bylo od roku 1322 trvale spojené se zeměmi Koruny české a to v historických dobách vzájemně se prolínajících vlivů na pomezí Čech a Německa. Pod vlivem obou kulturních proudů se vyvíjela celá oblast Chebska ve zvláštní útvar, jehož obyvatelstvo mělo pocit jisté izolace, výjimečnosti a samostatnosti, které se opíraly od 14. století o dobrovolný svazek s Českým královstvím. Chebu přinášelo toto spojení nejen četné výhody hospodářské, ale i politické, a to jak ve vztahu k Čechům, tak ve vztahu k říšské politice.

První písemná zmínka o Chebu je již z roku 1061, kdy se zde již vytvářely zárodky středověkého města. To mělo mimochodem i právo razit mince. Skutečným městem se Cheb stal již v 1. pol. 12. stol., ale zásadním zlomem bylo získání Chebu do državy rodu Štaufů. Roku 1167 nechává Fridrich I. přebudovat starý hrad na mohutnou falc s novým opevněním a dochází také k dalšímu zahušťování zástavby. Počátkem 13. století je založen kostel sv. Mikuláše a Alžběty. Středověké město se kontinuálně rozvíjelo a jeho vývoj byl završen vybudováním kláštera minoritů s kostelem Zvěstování Panny Marie (před 1247) a klarisek (před 1256) v jižní části města. Roku 1270 zničil téměř celé město požár. Při obnově jeho zástavby a opevnění docházelo zřejmě ke korekcím uliční sítě a vymezení jednotlivých prostorů - zejména náměstí (vznik tzv. Špalíčku). Do konce 13. století byly ve městě založeny komendy řádu německých rytířů a křížovníků s červenou hvězdou a klášter Dominikánů s kostelem sv. Václava. Na konci 13. stol. vznikl na levém břehu Ohře tzv. Václavský hrad propojený s Chebským hradem, který posílil strategické postavení kontrolující město a údolí řeky královskou mocí. Od konce 13. a během 14. století se půdorys města stabilizoval a zděná zástavba začala postupně vytlačovat dřevěné a hrázděné objekty. Město bylo silně opevněno s prstencem opevněných předměstí. Od poloviny 15. století nastává velký rozkvět Chebu. Prosperita města pokračuje i v 16. století. Ještě před počátkem třicetileté války byl Cheb postupně proměňován v silnou pevnost, což vedlo k úplnému zániku starší předměstské zástavby. Roku 1631 a 1647 bylo město úspěšně obléháno nejprve saským a poté švédským vojskem a utrpělo silné válečné škody. Během války zde opakovaně pobýval a následně i zemřel Albrecht z Valdštejna. Od poslední čtvrtiny 17. století se počal měnit také vnitřní obraz města novou výstavbou zničených dominantních budov. Roku 1652 vznikla severně od kostela sv. Mikuláše mohutná kolej jezuitů, po roce 1647 byl nově vystavěn klášter dominikánů s kostelem sv. Václava. Nově byl vybudován klášter klarisek s architektonicky neobvyklým kostelem sv. Kláry a částečně realizována byla přestavba staré radnice na náměstí Jiřího z Poděbrad. Největší proměnou prošlo množství měšťanských domů, jejichž fasády byly přestavěny do honosné barokní podoby.

Městská památková rezervace Cheb dnes představuje soubor památek od doby románské až po 19. století. Přibližně jednu čtvrtinu z celkových 206 nemovitých kulturních památek dnes vlastní přímo město Cheb. Jedná se o nejvýznamnější památky ve městě: Chebský hrad s unikátní románskou falcí, prohlášený za národní kulturní památku, gotický kostel

sv. Mikuláše a Alžběty, františkánský klášter, v jehož kostele se ženil český král Václav II., a kde je dochována unikátní gotická křížová chodba, dominikánský klášter, v němž byla dojednána smlouva mezi církví a husity – Soudce chebský, barokní klášter klarisek vyprojektovaný Kryštofem Dienzenhoferem, městské opevnění coby pozůstatek rozsáhlé fortifikace, obě radnice a významné historické domy včetně souboru jedenácti domů Špalíčku na náměstí. Mezi domy na náměstí je zvláště pozoruhodný renesančně upravený Schirndingerský dům. Pohledovou dominantou chebské MPR je rozsáhlá střešní krajina, pod kterou se skrývá jedinečný, teprve nedávno zdokumentovaný komplex chebských krovů starých až 700 let, který svým rozsahem zpřístupnění turistům nemá ve Střední Evropě obdoby.

Text, znak města a fotografie k tématu laskavě poskytlo Město Cheb.

Znak města

Letecký pohled na MPR Cheb

Kostel Zvěstování panny Marie, součást areálu františkánského kláštera

Areál františkánského kláštera a kláštera klarisek; střešní krajina Chebu

Rajský dvůr františkánského kláštera

„Nová radnice“ na náměstí Krále Jiřího z Poděbrad

Špalíček s kašnou Herkula

Špalíček s kostelem sv. Mikuláše v pozadí

Schirndingerský dům na náměstí

Kostel kláštera klarisek

Kostel sv. Mikuláše s empírovým eliptickým schodištěm

Nové helmice věží kostela osazené v roce 2008

Chebský hrad s románskou Černou věží a štaufským sloupem v popředí

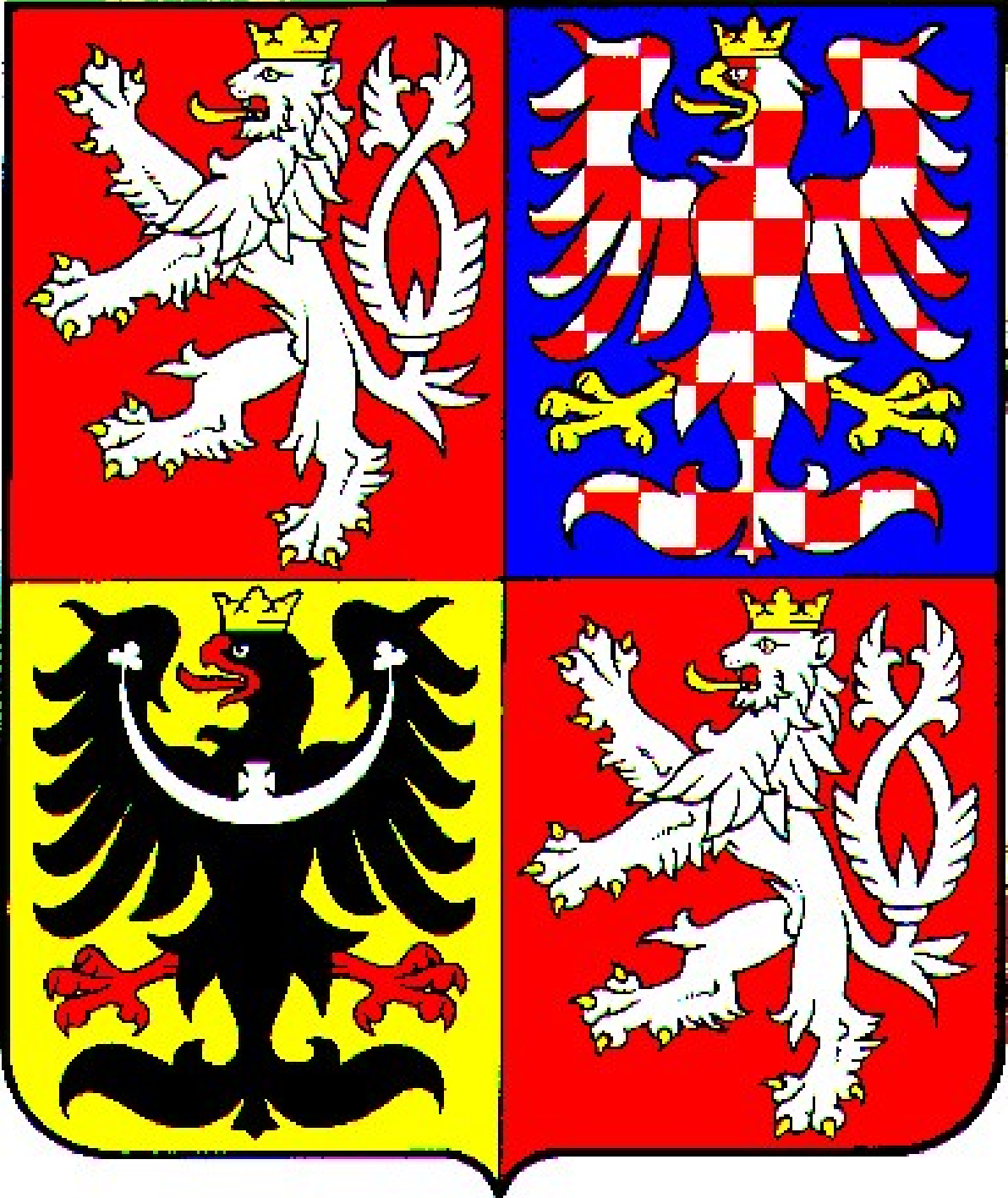

Unikátní pětídílná románská okna paláce hradní falce

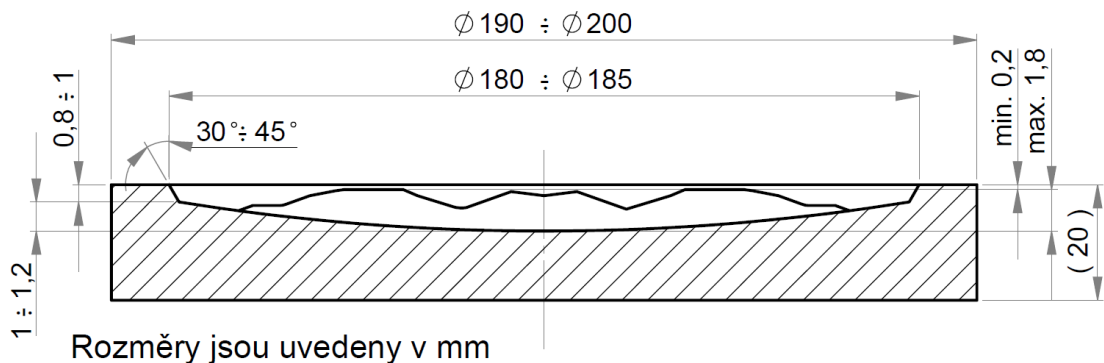

Černá věž s částí barokního opevnění

Technický výkres geometrie modelovací formy

Maximální výška reliéfu = 1,8 mm

Minimální výška reliéfu i písma = 0,4 mm

Minimální rozdíl mezi reliéfem a okrajem sádry = 0,2 mm

Plán emise pamětních a obchodních mincí a bankovek na léta 2021-2025

Pamětní stříbrné mince 200 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2021	8. 9. 1921	100	† Jan Jánský
	23. 9. 1871	150	* František Kupka
	31. 10. 1821	200	* Karel Havlíček Borovský
2022	23. 1. 1872	150	* Jože Plečnik
	20. 7. 1822	200	* Gregor Mendel
	19. 9. 1922	100	* Dana Zátopková, Emil Zátopek
2023	březen 1948	75	Josef Karel Matocha jmenován arcibiskupem olomouckým
	18. 5. 1923	100	Zahájení pravidelného vysílání Československého rozhlasu
	17. 9. 1873	150	* Max Švabinský
	7. 12. 1723	300	† Jan Blažej Santini-Aichel
2024	4. 1. 1874	150	* Josef Suk
	30. 7. 1674	350	† Karel Škréta
	1624	400	Vydání Komenského mapy Moravy
2025	12. 2. 1825	200	Založení české spořitelny Böhmische Sparkasse
	13. 7. 1925	100	Nález plastiky ženy v Dolních Věstonicích, tzv. Věstonické Venuše
	21. 10. 1125	900	† kronikář Kosmas

Pamětní stříbrné mince 500 Kč Slavné dopravní prostředky

Rok	Název
2021	Parní lokomotiva Škoda 498 Albatros
2022	Motocykl Jawa 250
2023	Osobní automobil Tatra 603
2024	Tramvaj ČKD Tatra T3
2025	Cvičný letoun Aero L-39 Albatros

Mimořádná stříbrná mince 10 000 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2022	1922	100	Založení Velké Prahy

Zlaté mince 5 000 Kč cyklus Městské památkové rezervace

Rok	Název
2021	Cheb
	Jihlava
2022	Mikulov
	Litoměřice
2023	Kroměříž
	Hradec Králové
2024	Olomouc
	Moravská Třebová
2025	Štramberk
	Tábor

Mimořádné zlaté mince 10 000 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2021	15. 9. 921	1100	† kněžna Ludmila

Obchodní mince – dukáty

Rok	Hodnota	Výročí	Název
2023	1	100	Zahájení vydávání svatováclavských dukátů
2025	1, 2, 5, 10	700	Zahájení ražby prvních českých zlatých mincí Janem Lucemburským

Doporučení pro zhotovování sádrových modelů do soutěží ČNB

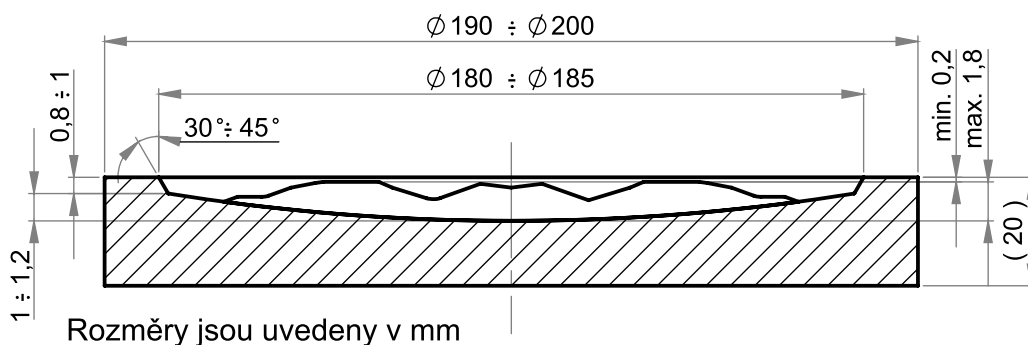
Týká se všech sádrových modelů
pro soutěže vypisované
Českou národní bankou

SOUTĚŽE ČNB

vypracoval: Petra Brodská, DiS.

schválil: Ing. Josef Pazour

Technická specifikace modelovacího kopyta

Mincovní pole musí mít tvar dutého zrcadla s nejnižším bodem uprostřed modelu, které se směrem k okrajům zvyšuje, což je podmínkou pro příznivou charakteristiku tečení materiálu.

Sádrový model musí mít dostatečnou tloušťku, aby snesl manipulaci a minimalizovalo se kroucení při vysychání.

Orientační hodnoty pro kopyto o vnitřním průměru 185 mm

(cca 200 mm vnější)

průměr výrobku v mm*	vnitřní průměr v mm*	min. výška pro proof v mm*	výška písma v mm*	zmenšení*	nominál
----------------------	----------------------	----------------------------	-------------------	-----------	---------

28	26	0,65**	7**	7,1x**	5000 Kč
31	29	0,6**	7**	6,4x**	200 Kč
34	32	0,55**	6**	5,8x**	10 000 Kč
40	37,4	0,45**	5**	4,9x**	500 Kč

*podrobnější popis dále

** zaokrouhleno pro snazší měření

Vysvětlení základních pojmů

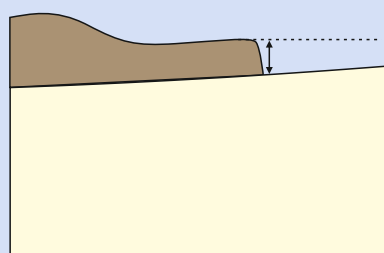
Průměr výrobku

- celková velikost mincí včetně rámečku

Vnitřní průměr

- velikost bez rámečku
- pro přesnější výpočty velikostí v poměru

Minimální výška pro proof

- výška přechodu mezi mincovní plochou a okrajem reliéfu

Po zmenšení musí být alespoň 0,09 mm

 řez namodelovaným reliéfem

 řez mincovním kopytem

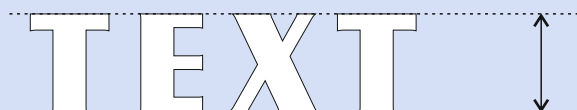
Zmenšení

- vnitřní průměr sádrového modelu se vydělí vnitřním průměrem hotového výrobku a vyjde poměr zmenšení. Dle něj je možné dopočítat většinu potřebných hodnot - v případě kopyta o jiném průměru.

Vysvětlení základních pojmů

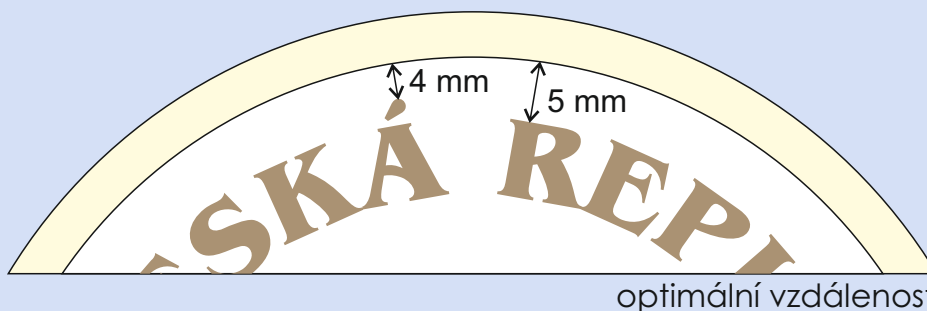
Výška písma

- doporučená minimální velikost (v mm), aby písmo zůstalo po zmenšení čitelné

Ohlídat dostatečný prostor mezi textem a rámečkem

- počítat se zmenšením, obzvláště při přítomnosti diakritiky.

Negativní text

pokud má být text (nebo jiná linie) do hloubky a proofován, musí mít dostatečně silné tahy. V čím větší hloubce, tím silnější tah musí být.

Pozor hlavně u patkových fontů!

Mějte na zřeteli proofovatelné výšky a měřítko zmenšení.

Velikost značek

- na značky je třeba vyčlenit dostatečné místo, 8 - 10 mm - dle velikosti modelu

- Na mincích z drahých kovů je značka „ČM“
- Na mincích z obecných kovů je značka „b“
- Značka autora

Umístění značek se na sádro vyznačuje obyčejnou tužkou!

- umístění značky mincovny se naznačuje kolečkem
- umístění značky autora se naznačuje čtverečkem

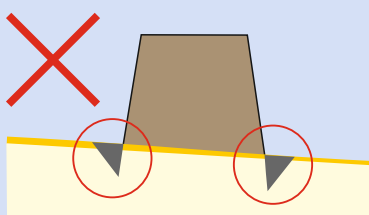

Reliéf

- maximální výška 1,8 mm **uprostřed**
- reliéfně **zaplněno** musí být **minimálně 50%** plochy
- rozdíl mezi reliéfem a okrajem sádry minimálně 0,2 mm

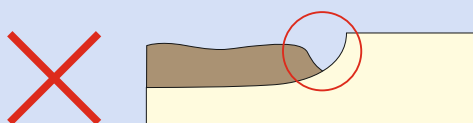
Vyváženost výšek - zejména mezi písmem a plastikou. Vyvarovat se velkých výškových rozdílů.

Modelace pod základní plochu je nepřipustná - pozor na obrývání!

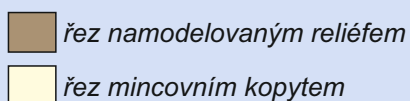
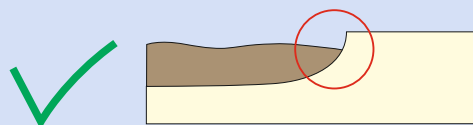
Obrývání

- neprorývat kontury reliéfu pod základní plochu!

Žlábek u rámečku

- reliéf protáhnout až do rámečku

Orientace

- je vhodné na sádre vyznačit značky pro lepší orientaci